

නිකුත් කළේ ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

දිනය 2021 අප්‍රේල් මස 08 දින

මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණය: අංක 03-2021 අප්‍රේල්

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සිය ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය අඛණ්ඩව පවත්වා ගනියි

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය 2021 අප්‍රේල් මස 07 වැනි දින පැවති රැස්වීමේ දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR), පිළිවෙළින්, සියයට 4.50 සහ සියයට 5.50 ලෙස දැනට පවතින මට්ටමේ පවත්වාගෙන යෑමට තීරණය කළේය. දේශීය සහ ගෝලීය සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් සහ, අපේක්ෂිත වර්ධනයන් මනාව සලකා බැලීමෙන් අනතුරුව මුදල් මණ්ඩලය මෙම තීරණයට එළඹුණි. අඩු උද්ධමන වාතාවරණයක් තුළ සහ මනාව පාලනය වූ උද්ධමන අපේක්ෂා මධ්‍යයේ, අඩු පොලී අනුපාතික ව්‍යුහයක් පවත්වාගෙන යෑම සහ එමගින් ආර්ථිකය තිරසාර ලෙස යථා තත්ත්වයට පත්වීම සඳහා අඛණ්ඩව සහාය වීම සහතික කිරීම සඳහා මුදල් මණ්ඩලය කැපවී සිටියි.

ප්‍රතිපත්ති උත්තේජක ක්‍රියාමාර්ග සහ කොවිඩ්-19 එන්නත්කරණයේ සහාය මත, ගෝලීය ආර්ථිකය අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා වේගයෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල 2021 අප්‍රේල් මාසයේ දී නිකුත් කළ ලෝක ආර්ථික දැක්මට අනුව, සුවිශේෂී ප්‍රතිපත්තිමය සහයෝගය හේතුවෙන් 2020 වසරේ දෙවන භාගය තුළදී ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් වේගයෙන් යථා තත්ත්වයට පත් වීම පිළිබිඹු කරමින්, 2020 වසරේ දී ගෝලීය ආර්ථිකය සියයට 3.3ක සංකෝචනයක් වාර්තා වනු ඇතැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර එය පෙර අපේක්ෂා කළ මට්ටමට වඩා අඩු සංකෝචනයකි. 2021 සහ 2022 වසර සඳහා ගෝලීය ආර්ථිකයේ වර්ධන පුරෝකථන, පිළිවෙළින්, සියයට 6.0ක් සහ සියයට 4.4ක් ලෙස ඉහළ නංවා ඇත. එන්නත්කරණය සිදු කිරීමේ වේගය, ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති මගින් ලැබෙන සහයේ ප්‍රමාණය සහ රටවල පවතින ව්‍යුහාත්මක වෙනස්කම් මත, කලාප සහ රටවල් අතර ආර්ථික යථා තත්ත්වයට පත් වීමේ වේගයන් වෙනස් වනු ඇත.

කොවිඩ්-19 වසංගතයේ බලපෑමට ලක් වූ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය සැලකිය යුතු ලෙස යථා තත්ත්වයට පත් විය

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ඇස්තමේන්තු අනුව, ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය 2020 වසරේ දී සියයට 3.6කින් සංකෝචනය වූ අතර, එය පෙර පුරෝකථනය කරන ලද සංකෝචනයන්ට වඩා අඩු අගයක් විය. කොවිඩ්-19 වසංගතයෙහි දෙවන රැල්ල මධ්‍යයේ වුව ද, 2020 වසරේ අවසාන කාර්තුවේ දී ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය පෙර වසර හා සැසඳීමේ දී සියයට 1.3කින් වර්ධනය විය. ලිහිල් මුදල් සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති මගින් නිර්මාණය වූ ආර්ථික වර්ධනය සඳහා හිතකර පරිසරයන්, දේශීය වශයෙන් කොවිඩ්-19 වසංගතයේ ව්‍යාප්තිය සාර්ථකව පාලනය කිරීමත්, අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා ශක්තිමත් ලෙස ප්‍රධාන වෙළඳ හවුල්කරුවන්ගේ ආර්ථික යථා තත්ත්වයට පත් වීමත් හේතුවෙන් මැදි කාලීනව ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය ඉහළ වර්ධන වේගයක් වාර්තා කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

ඇතැම් කෙටිකාලීන අභියෝග මධ්‍යයේ වුව ද විදේශීය අංශය ස්ථාවරව පවතී

අපනයන අදායම අඩු වීමට සාපේක්ෂව ආනයන වියදම අඩු වීම හේතුවෙන් වෙළඳ හිඟය 2021 ජනවාරි මාසයේ දී ද පහළ ගිය අතර, 2021 පෙබරවාරි මාසය සඳහා වන මූලික දත්ත මගින් ද වෙළඳ හිඟය තවදුරටත් අඩු වීමක් පෙන්නුම් කරයි. 2021 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ දී විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ අඛණ්ඩව ඉහළ වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතර, මෙම ඉහළ යෑමේ ප්‍රචණතාව 2021 වසරේ ඉදිරි කාලයේ දී ද පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. දේශ සීමා විවෘත කිරීමත්, දේශීය හා ගෝලීය කොවිඩ්-19 එන්නත්කරණය සාර්ථකව සිදු කිරීමත් සමඟ සංචාරක අංශය ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර, විදේශ මූල්‍යකරණය සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා, ආයෝජන සහ ණය ලබා දෙන පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සහ රජය අඛණ්ඩව සම්බන්ධ වී සිටින අතර, විදේශ මුදල් ණය සේවාකරණ වගකීම් නිසි පරිදි සපුරාලීමට කැප වී සිටියි. මෑතක දී, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, ඒන මහජන බැංකුව සමඟ ඒන යුචාත් බිලියන 10ක් (ආසන්න වශයෙන් එක්සත් ජනපද ඩොලර් බිලියන 1.5කට සමාන) වූ ද්විපාර්ශ්වික මුදල් හුවමාරු ගිවිසුමකට එළඹිණි. ශ්‍රී ලංකා රුපියලෙහි විනිමය අනුපාතිකය මෑතකදී යම් විචලනයකට ලක් වුව ද, අත්‍යවශ්‍ය නොවන ආනයන සහ ඇතැම් විදේශ විනිමය ගෙවීම් මත දැනට පවත්නා සීමා කිරීම් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යෑම වැනි ක්‍රියාමාර්ග දේශීය විදේශීය විනිමය වෙළඳපොළේ ඇති වන පීඩන අවම කර ගැනීමට සහාය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. 2021 මාර්තු මස අවසානය වන විට, මාස තුනක ආනයන සඳහා ප්‍රමාණවත් පරිදි දළ නිල සංචිත ප්‍රමාණය එක්සත් ජනපද ඩොලර් බිලියන 4.1ක් (ඒන මහජන බැංකුව සමඟ එළඹී ද්විපාර්ශ්වික මුදල් හුවමාරු ගිවිසුම මීට ඇතුළත් නොවේ) ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම ශක්තිමත් කරමින් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික ඉතිහාසයේ මෙතෙක් වාර්තා වූ අවම මට්ටම් කරා අඩු විය

මේ දක්වා ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ගවල බලපෑම පිළිබිඹු කරමින් වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික බොහොමයක් ඉතිහාසයේ මෙතෙක් වාර්තා වූ අවම මට්ටම් කරා අඩු විය. කෙසේ නමුත්, මුදල් ප්‍රතිපත්ති අපේක්ෂාවන්ට අනුකූල නොවන පරිදි රජයේ සුරැකුම්පත් මත ඵලදා අනුපාතිකවල යම් ඉහළ යෑමක් මෑතක දී දක්නට ලැබුණි. එබැවින්, දේශීය මුදල් වෙළඳපොළ තුළ අතිරික්ත ද්‍රවශීලතාව සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ මට්ටමක පවතින වාතාවරණය තුළ දේශීය ආයෝජන ඉහළ නැංවීමට පහසුකම් සැලසීම සඳහා අඩු පොලී අනුපාතික ව්‍යුහයක් පවත්වා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නැවත අවධාරණය කරයි.

ආර්ථික වර්ධනයට සහාය වීම සඳහා ගනු ලැබූ ප්‍රතිපත්තිවල බලපෑම පිළිබිඹු කරමින් 2021 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළදී පෞද්ගලික අංශයට සපයන ලද ණය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය

2021 පෙබරවාරි මාසයේදී පෞද්ගලික අංශයට සපයන ලද ණය වර්ධනය ඉහළ ගියේය. අඩු මට්ටමක පවතින ණය පොලී අනුපාතික, දේශීය මුදල් වෙළඳපොළේ පවතින අතිරික්ත ද්‍රවශීලතාව සහ ක්ෂුද්‍ර, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය අංශයට ණය ලබාදීම ඉහළ යනු ඇතැයි යන අපේක්ෂාව හේතුවෙන් පෞද්ගලික අංශයට සපයන ලද ණය ඉහළ යෑමේ ප්‍රවණතාව අඛණ්ඩව පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. බැංකු පද්ධතිය මගින් රාජ්‍ය අංශයට ලබාදුන් ණය, විශේෂයෙන් ම රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය, අඛණ්ඩව ඉහළ යෑමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දේශීය ණය සැලකිය යුතු ලෙස ප්‍රසාරණය වූ අතර, පුළුල් මුදල් වර්ධනය ඉහළ ගියේය.

කෙටි කාලීනව උද්ධමනය අඩු මට්ටමක පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර, අපේක්ෂිත සැපයුම් අංශයේ වැඩිදියුණු වීම් මගින් මැදි කාලීනව උද්ධමන මත පීඩන බොහෝ දුරට අවම කිරීමට හැකි වනු ඇත

දේශීය ආහාර මිල ගණන් ක්‍රමයෙන් අඩු වීම සහ ආර්ථිකයේ සමස්ත ඉල්ලුම් තත්ත්වය අඩු මට්ටමක පැවතීම කෙටිකාලීනව උද්ධමනය අඩු මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට සහාය වනු ඇත. කෙසේ වුවද, සමස්ත ඉල්ලුමෙහි අපේක්ෂිත වර්ධනය සහ ගෝලීය වෙළඳපොළ තුළ භාණ්ඩ මිල ගණන් යථා තත්ත්වයට පත්වීම යනාදී සාධක හේතුවෙන් මැදි කාලීනව උද්ධමනය මත පීඩන ඇති විය හැකිය. මැදිකාලීනව සැපයුම් අංශයේ අපේක්ෂිත වැඩිදියුණු වීම් මගින් එවැනි පීඩනයන් විශාල වශයෙන් අවම කළ හැකිය.

ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික දැනට පවතින මට්ටමේ පවත්වා ගැනෙයි

ඉහත සඳහන් කළ පරිදි පවත්නා සහ අපේක්ෂිත සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා සැලකිල්ලට ගනිමින්, දැනට පවත්නා මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය තවදුරටත් පවත්වා ගෙන යෑම යෝග්‍ය බව මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය. ඒ අනුව, ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික, එනම් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR), පිළිවෙළින්, සියයට 4.50 සහ සියයට 5.50 ලෙස දැනට පවතින මට්ටමේ පවත්වාගෙන යෑමට මුදල් මණ්ඩලය තීරණය කළේය. මුදල් මණ්ඩලය විසින් 2020 වසර අවසානය වනවිට අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය කළ අතර, ඉදිරි කාලයේ දී ආර්ථිකය නිරසාර ලෙස යථා තත්වයට පත්වීම සඳහා සහාය වීමට දැනට පවතින අඩු පොලී අනුපාතික ව්‍යුහය පවත්වාගෙන යෑමේ අවශ්‍යතාව අවධාරණය කළේය. මහ බැංකුව විසින් දේශීය හා ගෝලීය සාර්ව ආර්ථික සහ මූල්‍ය වෙළඳපොළ ප්‍රවණතා අඛණ්ඩව නිරීක්ෂණය කරනු ලබන අතර, තමයිලී උද්ධමන ඉලක්කකරණ රාමුව යටතේ ඉලක්කගත සියයට 4-6 අතර පරාසයක උද්ධමනය පවත්වා ගනිමින් ආර්ථිකය නිරසාර ඉහළ වර්ධන මාවතකට ළඟා වීමට සහාය වීම පිණිස සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට සූදානමින් සිටියි.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණය: ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික සහ ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය නොවෙනස්ව පවතී

නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR)	සියයට 4.50
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR)	සියයට 5.50
බැංකු අනුපාතිකය	සියයට 8.50
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය (SRR)	සියයට 2.00

තොරතුරු සටහන:

මහ බැංකු අධිපති දේශමාන්‍ය මහාචාර්ය ඩබ්ලිව්. ඩී. ලක්ෂ්මන් මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2021 අප්‍රේල් මස 08 වැනි දින පෙ.ව. 11.00 ට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ සන්ථාගාරයේ දී මාධ්‍ය හමුවක් පැවැත්වේ.

මීළඟ මුදල් ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය 2021 මැයි මස 20 වැනි දින නිකුත් කිරීමට නියමිතය.

ඇමුණුම 1

සංඛ්‍යා සටහන 01: මූර්ත ද.දේ.නි.යේ වර්ධනය (තාවකාලික)

ආර්ථික කටයුතු	වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස									
	2019					2020				
	පළමු කාර්තුව	දෙවන කාර්තුව	තෙවන කාර්තුව	සිව්වන කාර්තුව	වාර්ෂික	පළමු කාර්තුව	දෙවන කාර්තුව	තෙවන කාර්තුව	සිව්වන කාර්තුව	වාර්ෂික
කෘෂිකාර්මික	5.7	3.1	2.6	-5.8	1.0	-6.5	-8.2	3.1	1.3	-2.4
කර්මාන්ත	3.9	1.7	3.3	1.3	2.6	-7.9	-23.1	0.6	1.3	-6.9
සේවා	4.0	0.7	1.8	2.4	2.2	2.9	-12.9	2.1	1.9	-1.5
ද.දේ.නි	4.0	1.3	2.3	1.6	2.3	-1.8	-16.4	1.3	1.3	-3.6

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 02: උද්ධමනය

මාසය		අගෝ 20	සැප් 20	ඔක් 20	නොවැ 20	දෙසැ 20	ජන 21	පෙබ 21	මාර් 21
මතුපිට උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	4.1	4.0	4.0	4.1	4.2	3.0	3.3	4.1
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	6.2	6.4	5.5	5.2	4.6	3.7	4.2	-
මූලික උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	3.2	2.9	3.0	3.0	3.5	2.7	2.6	3.1
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	4.6	4.8	4.5	4.5	4.7	4.2	4.1	-

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 03: මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා (තාවකාලික)

දර්ශකය	ප්‍රමාණය (රුපියල් බිලියන)					වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස				
	ඔක් 20	නොවැ 20	දෙසැ 20	ජන 21	පෙබ 21	ඔක් 20	නොවැ 20	දෙසැ 20	ජන 21	පෙබ 21
සංචිත මුදල්	928	936	964	976	978	2.2	1.9	3.4	4.3	1.5
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M _{2b})	9,017	9,136	9,406	9,533	9,651	20.9	22.3	23.4	23.7	23.8
ශුද්ධ විදේශීය වත්කම්	(247)	(281)	(209)	(321)	(386)	-313.7	-390.1	-308.0	-458.9	-496.1
ශුද්ධ දේශීය වත්කම්	9,264	9,417	9,615	9,854	10,037	26.2	27.7	27.8	29.4	30.4
රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය	4,263	4,363	4,548	4,758	4,793	56.2	61.5	62.7	63.1	61.9
රාජ්‍ය සංස්ථා සඳහා ලබා දුන් ණය	1,003	1,011	1,002	1,058	1,080	27.1	25.9	22.5	29.0	29.7
පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය	6,054	6,094	6,171	6,197	6,276	6.3	6.2	6.5	6.9	7.8
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M ₄)	11,049	11,194	11,462	11,643	11,799	19.5	20.8	21.4	21.6	21.9

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සංඛ්‍යා සටහන 04: පොලී අනුපාතික

පොලී අනුපාතික (%)	2020 මක් අවසානයට	2020 නොවැ අවසානයට	2020 දෙසැ අවසානයට	2021 ජන අවසානයට	2021 පෙබ අවසානයට	2021 මාර් අවසානයට	2021 අප්‍රේ 07 දිනට
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික							
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය	5.50	5.50	5.50	5.50	5.50	5.50	5.50
බර්ත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය (AWCMR)	4.53	4.54	4.55	4.55	4.55	4.62	4.64
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතික (ප්‍රාථමික වෙළඳපොළ)							
දින 91	4.57	4.64	4.69	4.69	4.90	5.05	5.08
දින 182	4.69	4.76	4.80	4.75	4.99	5.10	5.12
දින 364	4.96	5.00	5.05	4.98	5.09	5.11	5.15
ණය අනුපාතික							
බර්ත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතිකය (AWPR) (සතිපතා)	5.85	5.83	5.81	5.90	5.76	5.78	-
බර්ත සාමාන්‍ය ණය අනුපාතිකය (AWLR)	10.82	10.55	10.29	10.17	10.08	-	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව ණය අනුපාතිකය (AWNLR)	8.73	8.71	8.38	8.37	8.26	-	-
තැන්පතු අනුපාතික							
බර්ත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාතිකය (AWDR)	6.23	6.01	5.80	5.58	5.36	5.20	-
බර්ත සාමාන්‍ය ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය (AWFDR)	7.59	7.37	7.14	6.88	6.53	6.29	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව තැන්පතු අනුපාතිකය (AWNDR)	5.10	4.96	4.93	5.19	4.96	-	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය (AWNDFDR)	5.25	5.07	5.08	5.30	5.09	-	-

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව